

## STATSMINISTERIET

2. departement  
(Grønlandsdepartementet)

Bilag 3.

København, den 13. august 1952.

*Formanden for Grønlands landsråd,  
hr. landshøvding P. H. Lundsteen, Godthåb.*

I forbindelse med udarbejdelsen af et forslag til en ny grundlov har man i forfatningskommissionen drøftet spørgsmålet om en eventuel ændring af Grønlands statsretlige stilling, hvorefter landet gøres til en integrerende del af riget med repræsentation i rigsdagen.

Under forhandlingerne i det udvalg under forfatningskommissionen, der beskæftiger sig med dette spørgsmål, er det fremhævet, at Grønlands nuværende stilling som dansk koloni medfører, at det er undergivet det almindelige statsstyre i henhold til grundloven, herunder lovgivningsmagten, uanset at Grønland ikke er eller efter grundloven kan blive repræsenteret på rigsdagen. Iøvrigt gælder grundlovens bestemmelser, f. eks. § 78 om anholdelse og fængsling og § 80 om ejendomsretten ikke for Grønland.

Den påtænkte ændring i Grønlands statsretlige stilling mener udvalget vil kunne gennemføres ved en grundlovsbestemmelse om, at grundloven gælder for alle rigets dele, og at Grønland følgelig skal være repræsenteret på rigsdagen.

Udvalget er dernæst af den opfattelse, at grundlovens paragraffer for Grønlands vedkommende bør fraviges, forsåvidt det efter de stedlige forhold må anses for påkrævet, f. eks. med hensyn til retsplejen.

På grundlag heraf stiller udvalget forslag om, at der i det kommende grundlovsforslag indføres en bestemmelse af følgende ordlyd:

„Bestemmelserne i denne grundlov gælder for alle dele af Danmarks rige. Som følge heraf skal Grønland for fremtiden være repræsenteret på rigsdagen.

Bestemmelserne i §§ 71, 72 og 78 kan for Grønlands vedkommende fraviges ved lov, forsåvidt dette efter de stedlige forhold må anses for påkrævet“.

I tilslutning til foranstående henleder udvalget opmærksomheden på, at der rejser sig forskellige praktiske spørgsmål i forbindelse med valgmanen for de eventuelle grønlandske rigsdagsmedlemmers vedkommende. Såfremt de pågældende skal vælges ved direkte valg, må det påregnes, at det ikke vil være muligt under alle forhold at gennemføre opløsningsvalg i Grønland blot nogenlunde samtidig med valgene henede, og indtræffer der f. eks. opløsning ved vintertid, vil det i praksis kunne frembyde uoverstigelige vanskeligheder at sende medlemmer fra Grønland hened umiddelbart efter et nyt valg. Det vil derfor efter udvalgets opfattelse være hensigtsmæssigt at optage en bestemmelse i grundloven, hvorefter de nærmere regler om valgmanen for de grønlandske repræsentanters vedkommende, herunder om hvorvidt de pågældende repræsentanter skal vælges ved direkte eller indirekte valg eller vælges for et vist åremål uafhængig af rigsdagens valgperioder, fastsættes ved lov.